

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Guillaume Musso
LA FILLE DE BROOKLYN

Copyright © XO Editions 2016. All rights reserved.
Translation Copyright © 2016 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01705-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

GIJOM MUSO

Devojka iz Bruklina

Prevela Kristina Stojanović

 izdavaštvo
vulkan

Beograd, 2016.

*Ingrid,
Natanu*

I ona mi pobeže...

ANTIB, SREDA 31. AVGUST 2016.

Tri nedelje uoči našeg venčanja, ovaj dugi vikend ukazao se kao jedinstvena prilika za dragoceni predah, trenutak pronađene bliskosti pod suncem Azurne obale, poznih letnjih dana.

Veče je lepo počelo: šetnja zidinama starog grada, čaša merloa na terasi, uz špagete s morskim plodovima, u kojima uživamo pod kamenim tavanicama mikelandelovskih razmera. Razgovarali smo malo o tvom, malo o mom zanimanju, o predstojećem slavlju, koje je planirano u najstrožoj tajnosti – dva prijatelja za svedoke i moj sin Teo da nas isprati aplauzom.

Vozio sam sporo u povratku naš iznajmljeni kabriolet putem koji ide duž obale, kako bi mogla da uživaš u pogledu na razučenu obalu rta. Sećam se živo tog trenutka: tvog bistrog smaragdskog pogleda, tvoje spuštene punđe, tvoje kratke suknje, tvoje raskopčane jakne od tanke kože, ispod koje se videla prugasta žuta majica s natpisom *Power to the people*. U krivinama, dok sam menjao brzine, gledao sam tvoje pocrnele noge, smeškali smo se jedno drugom, ti si zviždukala staru melodiju Arete Frenklin. Bilo je lepo.

Vazduh je bio mlak i umirujući. Jasno se sećam tog trena: iskre u tvojim očima, tvoje lice je blistalo, pramenovi tvoje kose leteli su na vetru, na kontrolnoj tabli svojim tankim prstima pratila si ritam melodije.

Vila koju smo iznajmili nalazila se na Posedu lovaca bisera, otmenoj parceli za izdavanje, s desetak kuća s pogledom na Mediteran. Dok smo išli šljunkovitom stazom kroz mirisnu borovu šumu, širom otvorenih očiju otkrivala si predivnu panoramu oko nas.

Jasno se sećam tog trenutka: poslednji put kada smo bili srećni.

Pesma cvrčaka. Uspavanka nemirnih morskih talasa. Lagani povetarac razblažuje svilenkastu vlažnost vazduha.

Na terasi, sa koje se pogled pružao ka bočnom delu litice, zapalila si sveće i uključila lampe koje je trebalo da teraju komarce, a ja sam pustio album Čarlija Hejdena. Kao u Ficdžeraldovom romanu, stajao sam iza šanka pod otvorenim nebom i pripremao nam koktel. Tvoj omiljeni: long ajland ajs ti, sa mnogo leda i kriškom limete.

Retko sam te viđao tako radosnu. Mogli smo provesti divno večer. Trebalo je da provedemo divno večer. Umesto toga, mene je počela opsedati jedna misao, stara ideja koja mi se već duže vreme vrzmala po glavi, a koju sam uspevao da kontrolišem sve do tada: „Znaš, Ana, između nas ne bi trebalo da postoje tajne.“

Zašto je strah da te ne poznajem u potpunosti izašao na videlo baš te večeri? Da li je u tome udela imalo i naše venčanje, koje se bližilo? Možda strah zbog tog novog koraka? Brzina kojom smo odlučili da se vežemo? Bez sumnje, sve to skupa, uz moju priču obeleženu izdajama koje sam doživljavao od meni naizgled dobro poznatih ljudi.

Pružio sam ti čašu i seo naspram tebe:

„Ozbiljan sam, Ana: ne želim da živim u laži.“

„Odlično: i ja isto. Ali ne živeti u lažima ne znači imati i pokoju tajnu.“

„Dakle, priznaješ: imaš tajne!“

„Rafaele, svi imamo tajne. Dobro je da je tako. Naše tajne nas određuju. One čine jedan deo našeg identiteta, naše lične priče, naše tajne.“

„Ja pred tobom nemam tajni.“

„E pa trebalo bi!“

Bila si razočarana i besna. Ja takođe. Sva radost i sve dobro raspoloženje s početka večeri su isparili.

Razgovor je u tom trenutku mogao da se prekine, ali zahvaljujući meni, vratio sam se na pređašnju temu, služeći se svim sredstvima da dođem do pitanja koje me je proganjalo:

„Zašto menjaš temu svaki put kada ti postavim neko pitanje o tvojoj prošlosti?“

„Zato što je prošlost po svojoj suštini prošla. Ne može se izmeniti.“

Uzbudio sam se:

Devojka iz Bruklina

„Prošlost se odražava na sadašnjost, to dobro znaš. Šta to pokušavaš da sakriješ, zaboga?“

„Ne krijem ništa što bi moglo da nam bude pretnja. Imaj poverenja u mene! Imaj poverenja u nas.“

„Prekini sa tim floskulama!“

Lupio sam šakom o sto, a ti si od straha poskočila. Tvoje lepo lice se preobrazilo i na njemu se videla lepeza emocija od očaja do straha.

Bio sam besan zato što sam imao potrebu da me umiriš. Poznao sam te tek šest meseci i od našeg prvog susreta sve sam na tebi voleo. Ono što me je isprva privuklo – tvoja tajanstvenost, tvoja uzdržanost, tvoja uvidavnost, tvoj samostalni karakter – postalo je izvor teskobe koja mi se vratila u lice kao bumerang.

„Zašto želiš sve da pokvariš?“ pitala si me s velikim umorom u glasu.

„Znaš moj život. Već sam pravio greške. Danas ne mogu više dopustiti da se prevarim.“

Znao sam koliko sam ti zla nanosio, ali sam bio pod utiskom da sam bio sposoban da sve čujem, da sve podnesem zbog silne ljubavi koju sam prema tebi gajio. Kada bi imala nešto bolno da mi priznaš, želeo bih da te pošteditim tog bola deleći s tobom tvoj teret.

Trebalo je da odustanem i ne nastavljam, ali razgovor se razvio. Nisam te poštediti. Zato što sam dobro predosetio da ćeš mi ovoga puta nešto otkriti. Smišljeno sam dirao stare rane, dok nisi postala dovoljno iscrpljena da nisi više imala snage da se braniš.

„Tražim od tebe istinu, Ana.“

„Istinu! Istinu! Samo o istini govoriš, a jesi li se ikada zapitao da li si sposoban da podneseš istinu?“

Ova razmena vatre posadila je u meni zrno sumnje. Više te nisam prepoznao. Tvoj ajlajner se razmazao i vatra, koju nikada pre toga nisam video, plamtela je u tvojim očima.

„Rafaele, zaista želiš da znaš imam li tajni? Odgovor je potvrđan! Želiš li da znaš zašto sam odbijala da o tome razgovaram s tobom? Zato što, onog trenutka kada budeš znao sve moje tajne, ne samo da me nećeš voleti nego ćeš početi i da me mrziš.“

„To nije tačno, spreman sam da čujem sve.“

Bar sam pod takvim utiskom bio tog trenutka. Mislio sam da bilo šta što bi mi otkrila ne bi moglo da me potrese.

Nešto se promenilo. Brana je popustila. Tada sam jasno video, a i ti si, pitala si se šta sam zaista osećao. I ti si želela da znaš. Da li si me još volela? Da li sam te voleo dovoljno? Da li bi granata koju si se spremala da baciš mogla da uništi našu vezu?

Zatim si preturala po tašni ne bi li našla svoj tablet. Unela si lozinku i otvorila program za pregled fotografija. Polako si prelazila preko niza fotografija ne bi li stigla do one koju si tražila. Potom si me prostrelila pogledom i promrmljala nekoliko reči pokazujući mi ekran tableta. Posmatrao sam tajnu koju sam upravo iznudio od tebe.

„To sam ja učinila“, ponovila si.

Posmatrao sam zaprepašćeno ekran mršteći se od čuda, sve dok me nagon za povraćanjem nije primorao da odvratim pogled. Jeza me je prožela. Ruke su mi drhtale, a krv mi je pulsirala u slepoočnicama. Bio sam spreman na sve. Mislio sam da sam sve mogao pretpostaviti. Nikada ne bih pomislio na *to*.

Ustao sam potpuno malaksao. Kako mi se vrtelo u glavi, zateturao sam se, ali sam smogao snage da izađem iz salona čvrstim korakom.

Putna torba ostala mi je na ulazu. I ne pogledavši te, zgrabio sam je i izašao iz kuće.

Obamrlost. Naježio sam se. Želudačna kiselina gorela mi je utrobu. Kapljice znoja slivale su mi se u oči, muteći mi vid.

Zalupio sam vrata kabrioleta i nestao u noći pod punom brzinom. Bes i gorčina tutnjali su mi venama. U glavi mi se sve izmešalo: silina onoga što sam video na slici, nerazumevanje, osećaj da mi se ceo svet srušio.

Nakon nekoliko kilometara primetio sam zgusnute i zbijene obrise tvrđave Kare, koja se uzdizala na vrhu litice, vrlo stabilna, opasana utvrđama, poslednja osmatračnica na izlasku iz luke.

Ne. Nisam mogao tako da odem. Već sam se pokajao zbog ishitrenog postupka. Bio sam u šoku, izgubio sam trezvenost, ali nisam smeo da odem a da ne čujem objašnjenje. Nagazio sam na kočnicu, okrenuo se nasred ulice i prešao razdelnu traku, umalo oborivši motocikl koji mi je dolazio iz suprotnog smera.

Trebalo je da te podržim i da ti pomognem da prevaziđeš taj životni košmar. Trebalo je da budem onaj ko sam obećao da ću biti, onaj koji

Devojka iz Bruklina

razume i tvoj bol, i ko ga s tobom deli, i ko ti pomaže da ga prebrodiš. U punoj brzini prešao sam put u suprotnom pravcu: Bulevar Kap, plaža Ond, luka Olivet, Pomorski muzej Grajon, potom uskom stazom do privatnog poseda.

Parkiram auto ispod borova i užurbanim korakom idem ka kući čija su vrata bila odškrinuta.

„Ana!“, kriknuo sam u hodniku, gušeći se.

U dnevnom boravku nije bilo nikoga. Pod je bio prekriven komadićima stakla. Prevrnula se policia prepuna drangulija i u padu razbila stocić od duvanog stakla u paramparčad. Usred tog haosa nalazio se svežanj ključeva koje sam ti poklonio pre nekoliko nedelja.

„Ana!“

Velika staklena vrata oivičena zavesama bila su otvorena. Razgrnuo sam platno koje se vijorilo na vetru i izašao na terasu. Iznova sam vrisnuo tvoje ime uprazno. Pozvao sam te na mobilni, ali je moj poziv ostao bez odgovora.

Klekao sam spustivši glavu na dlanove. Gde si bila? Šta se zbilo tokom poslednjih dvadeset minuta tokom kojih me nije bilo? Koju li sam Pandorinu kutiju upravo otvorio preturajući po prošlosti?

Zažmurio sam i pred očima su mi prolazili neki delovi našeg zajedničkog života. Šest meseci sreće upravo su zauvek nestali, kako sam i pretpostavio. Snovi o zajedničkoj budućnosti, o porodici, o detetu, koji se nikada neće ostvariti.

Zamerao sam sebi.

Zašto se pretvaramo da volimo nekoga, a nismo u stanju ni da ga zaštitimo?

Prvi dan

Nauči da nestaneš

1

Čovek od hartije

*Čim ne držim knjigu u ruci ili
ne sanjam da napišem neku, vikao
bih od dosade. Život mi je, najzad,
podnošljiv samo dok ga izbegavam.*

Gistav Flober

1.

ČETVRTAK, 1. SEPTEMBAR 2016.

„Sva sreća pa se moja žena uspava svake večeri pored vas, a ja nisam ljubomoran!“

Provincijalac po načinu govora, taksista me odmeri indiskretnim pogledom u retrovizor. Uspori i upali migavce da bi signalizirao uključenje na krak auto-puta kojim se izlazi s aerodroma Orli.

„Moram priznati da ona ima baš slab želudac. I ja, pročitao sam dve tri vaše knjige“, nastavi on gladeći brke. „Dobro je kada je neizvesnost u pitanju, ali je previše teško za mene. Sva ta ubistva, sve to nasilje... Uz dužno poštovanje, gospodine Bartelemi, smatram da imate malo iščašenu sliku čovečanstva. Kada bismo u stvarnosti sretali toliko ludaka koliko ih ima u vašim romanima, loše bismo bili podeljeni.“

Pogleda prikovanog za ekran mobilnog telefona, pravio sam se da ga nisam čuo. Poslednja stvar koju sam želeo da radim ovog jutra bila

je da razgovaram o književnosti ili ćaskam o stanju u kome se današnji svet nalazi.

Bilo je 8.10, otišao sam prvim avionom hitno za Pariz. Na Aninom telefonu uključivala se sekretarica. Ostavio sam joj na desetine poruka, ponavljao sam izvinjenja, iskazivao zabrinutost i molio je da me pozove.

Bio sam potpuno pogubljen. Nikada se ranije nismo ozbiljno posvađali.

Te noći nisam oka sklopio, koristeći sve svoje vreme da je tražim. Počeo sam od kućice nastojnika poseda, gde mi je stražar rekao da je nakon mog odlaska više vozila ulazilo na posed, uključujući i jednu limuzinu. Vozač je rekao da ga je pozvala gospođica Ana Beker, koja odseda u Vili Ond. Pozvao sam gospođicu, koja mi je potvrdila da je poručila vozilo.

„Kako ste sigurni da je u pitanju limuzina za iznajmljivanje?“, upitah.

„Imala je propisnu oznaku na vetrobranu.“

„I nemate nikakvu predstavu o tome kuda je mogla da je odveze?“

„Kako bih to znala?“

Vozač je Anu odvezao na aerodrom. Barem sam tako shvatio nekoliko sati kasnije, nakon što sam posetio veb-sajt Er Fransa. Unoseći broj naše rezervacije – ja sam kupio karte za oboje – otkrio sam da je putnica Ana Beker zamenila svoju povratnu kartu i otputovala poslednjim letom iz Nice za Pariz. Polazak je bio predviđen za 21.20, ali je avion odleteo tek u 23.45, zbog dvostruke prepreke: kašnjenja, svojstvenih svakom povratku s odmora, i informatičkog kvara, koji je prikovao za zemlju sve letove tokom nekoliko sati.

To saznanje me je umirilo. Ana je bila toliko ljuta na mene da je razbila klub-stočić i ubrzala povratak u Pariz, ali je makar bila živa i zdrava.

Taksi je izašao s auto-puta, ostavljajući za sobom tužne i grafitima išarane tunele, i uključio se na sporedni put. Već gust, saobraćaj se polako usporavao na putu ka Orleanskoj kapiji, da bi se u jednom momentu u potpunosti zaustavio. Automobili su se kretali branik uz branik, nepomični u tamnim i uljanim isparenjima koje su ispuštali kamioni i autobusi. Zatvorio sam prozor. Azotni oksidi, kancerogene čestice, zvuk sirena, vređanje. Jednom rečju: PARIZ...

Moja prva pomisao bila je da pitam vozača da me odveze na Monruž. Uprkos tome što smo Ana i ja poslednjih nekoliko nedelja počeli da živimo zajedno, ona je zadržala svoj dvosobni stanu u modernoj zgradi

Devojka iz Bruklina

na Aveniji Aristida Brijana. Ostala je vezana za to mesto, na kome je ostavila veći deo svojih stvari. Iskreno sam se nadao da se, pošto je bila ljuta na mene, tamo vratila.

Automobil je načinio beskonačan krug na kružnom toku Vaš noar, pre nego što je nastavio njenim stopama.

„Stigli smo, gosn pišče“, reče mi vozač zaustavljajući se uz trotoar ispred neke zgrade nove gradnje, koja, uprkos tome, nije imala šarma.

Buckast i nabijen, ćelav, opreznog pogleda i tankih usana, imao je glas Raula Volfonija iz *Gospodina gangstera*.

„Da li biste mogli da me sačekate koji trenutak?“, upitah.

„Nema problema. Taksimetar neću isključivati.“

Zalupio sam vrata i iskoristio izlazak dečaćića s torbom na leđima kako bih se ušunjao u hodnik zgrade. Kao po običaju, lift je bio pokvaren. Pre nego što sam zakucao na vrata Aninog stana, bez daha i s rukama na kolenima, prešao sam dvanaest spratova ne praveći pauzu. Niko nije otvarao. Prislonio sam uho da oslušnem, ali iz njenog stana nije dopirao nikakav zvuk.

Zvonio sam na sva susedna vrata sa sprata. Jedini komšija koji mi je otvorio nije bio ni od kakve pomoći. Niko ništa nije video, niko ništa nije čuo – uobičajeno pravilo zajedničkog života u velikim zajednicama.

Razočaran, sišao sam na ulicu i dao Raulu moju adresu na Monparnasu.

„Kada je izašao vaš poslednji roman, gospodine Bartelemi?“

„Pre tri godine“, rekoh sa uzdahom.

„Spremate li novi?“

Odmahnuo sam glavom.

„Ne tokom narednih meseci.“

„Žena će mi se razočarati.“

Tražeci način da prekinem razgovor, zamolio sam ga da pojača radio da bih čuo vesti.

Na jednoj popularnoj stanici upravo je bilo vreme za kratak pregled vesti u 9.00. Tog četvrtka, 1. septembra, dvanaest miliona đaka spremalo se za polazak u školu, Fransoa Oland bio je zadovoljan zbog blagog ekonomskog porasta, nekoliko sati pred kraj transfera igrača, Pariz Sen Žermen dobio je novog centarfora, dok se u SAD Republikanska partija pripremala da predstavi svog kandidata za predstojeće predsedničke izbore...

„Ne razumem najbolje“, nastavi uporni taksista. „Jeste li vi to odlučili da vodite mirniji život ili patite od sindroma bele strane?“

„Komplikovanije je od toga“, odgovorih gledajući kroz prozor.

2.

Istinu govoreći, ima već tri godine kako nisam ni reči napisao, jer mi život ne da mira.

Nisam patio ni od nedostatka inspiracije niti sam imao blokadu. Sebi već od šeste godine pričam priče, a pisanje mi je od puberteta postalo glavna odlika postojanja, dobar način da na pravo mesto usmerim svoju bujnu maštu. Fikcija je bila moj beg od stvarnosti. Najjeftinija avionska karta za beg od poroznosti svakodnevice. Godinama je okupirala sve moje slobodno vreme i sve moje misli. Prikovan za beležnicu ili za laptop, pisao sam sve vreme, svuda: sedeći na klupama na javnim mestima, na stolicama u kafeima, stojeći u metrou. A dok nisam pisao, mislio sam na svoje likove, na njihove probleme, na njihove ljubavi. Ništa drugo nije se računalo u stvarno. Osrednjost stvarnog sveta nije imala uticaja na mene. Uvek u raskoraku i povlačenju pred stvarnošću, napredovao sam i razvijao se u jednom fiktivnom svetu čiji sam jedini demijurg bio ja lično.

Od 2003. godine – kada je izašao moj prvi roman – objavljivao sam godišnje knjigu za knjigom. Uglavnom krimiće i trilere. U intervjuima sam imao običaj da kažem kako radim svakog dana osim za Božić i svoj rođendan – taj odgovor sam ukrao od Stivena Kinga. Ali kao i on, lagao sam: radio sam i 25. decembra i nisam video nijedan valjani razlog da besposličarim na dan moga rođenja.

Retko da sam i imao šta zanimljivije da radim od sedenja ispred kompjutera i bavljenja svojim junacima.

Obožavao sam „svoje zanimanje“ i dobro sam se snalazio u tom svetu neizvesnosti, ubistava i nasilja. Kao i deca – setite se džina iz *Mačka u čizmama*, pokvarenih roditelja iz *Palčice*, Plavobradog ili vuka iz *Crvenkape* – i odrasli vole da se igraju plašeći se. I oni imaju potrebu za pričama kako bi prognali svoje strahove.

Interesovanje čitalaca za krimiće omogućilo mi je da proživim neverovatnu deceniju, tokom koje sam uspeo da se priključim bratstvu uskog kruga autora koji uspevaju da žive od svoga pera. Svakog jutra,